STANDARDOWE INSTRUKCJE DZIAŁANIA

SZPITAL IM.ŚW.JADWIGI Śl. W TRZEBNICY BANK KRWI		
SOP nr		Wersja nr 2
Tytuł procedury **Transport zamówionej krwi lub jej składników**		
Sporządził: imię i nazwisko	Data sporządzenia	podpis
Zatwierdził kierownik jednostki: imię i nazwisko	Data zatwierdzenia	podpis
Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa Zatwierdził: imię i nazwisko	Data zatwierdzenia	podpis
Obowiązuje od dnia:		Zastępuje SOP nr...

Przedmiot i cel: zapewnienie właściwych warunków transportu

Zakres stosowania: Krew i jej składniki. Preparaty krwiopochodne.

Odpowiedzialność: kierownik banku krwi, pracownicy banku krwi, firma transportująca, osoba odbierająca krew lub jej składnik

1. Krew i jej składniki są przewożone transportem własnym lub prowadzonym przez firmę zewnętrzną :
   ……

   …….

która to ma przeprowadzony proces walidacji transportu.

2. Krew i jej składniki przewożone są w pojemnikach izotermicznych wyposażonych w dwa termometry poddane walidacji. Pojemniki do transportu składników są opisane informacją, jaki rodzaj składnika jest przewożony w danym pojemniku.
3. Do transportowania :

KKCz, FFP służą: pojemniki izotermiczne wyposażone w wychłodzone wkłady chłodnicze, lub pojemniki do podłączenia do agregatu samochodowego.

KKP - pojemnik bez wkładów do przewożenia

Wkłady powinny być oddzielone od preparatów krwi wkładką izolacyjną. Istnieje możliwość wymiany wkładów na zimne przy odbiorze w Ekspedycji Krwi w RCKiK we Wrocławiu. W przypadku stosowania czujników automatycznych do pomiaru temperatury dołącza się do transportowanego składnika wydruki otrzymane z czujników.

4. Każdy rodzaj składnika krwi transportowany jest w oddzielnych pojemnikach.
5. Po umieszczeniu składników krwi w pojemniku transportowym po 5 minutach osoba wydająca preparat odczytuje temperaturę i zapisuje odczyt w protokole transportu.
6. Wymagana temperatura składników krwi wg typu:

- KPK, KKCz od 2 do 10°C
- Osocze, krioprecypitat -18 ^{o}C (osiemnaście stopni poniżej zera)
- Koncentrat Krwinek Płytkowych (KKP) od 20 ^{o}C do 24 ^{o}C

7. Po dostarczeniu składników krwi do oddziału uprawniony pracownik oddziału odczytuje temperaturę na dwóch termometrach i zapisuje w protokole transportu. Na protokole wpisuje się datę i godzinę otrzymania składnika krwi. Osoba odbierająca krew lub składniki podpisuje się na protokole transportu.
8. Protokoły kontroli transportu przechowywane są w banku krwi, przez co najmniej 5 lat od dnia dokonania pomiaru.
9. Przy nieprawidłowych temperaturach należy wyjaśnić przyczynę nieprawidłowego transportu, powiadomić lekarza oddziału, który podejmuje decyzję o zniszczeniu składnika. Przy powtarzających się nieprawidłowościach transportu należy zgłosić ten fakt do RCKiK we Wrocławiu.

Transport zamówionej krwi lub jej składników			
Oświadczam, że zapoznałam/em się z powyższą procedurą i zobowiązuję się do jej stosowania			
Lp.	Imię i nazwisko osoby przeszkolonej	Data szkolenia	Podpis

Zweryfikowano data..... Pieczątka i podpis

Zweryfikowano data..... Pieczątka i podpis

Zweryfikowano data..... Pieczątka i podpis

PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z MATERIAŁEM DO BADAŃ.

Szpital im. Św. Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy	LABORATORIUM LA 1.1 b SOP nr O/T/2
Transport próbek materiału biologicznego do laboratorium.	
Status: jawny Wydanie : 4 Z dnia : 27.02.2015r.	Załączniki : 0
Sporządził/a: mgr. Lila Rejek Sprawdził/a: mgr. Monika Malicka	Data i podpis:
Do użytku zatwierdził: dr n. med. Adam Chełmoński	

CEL

Zapewnienie warunków bezpiecznego transportu próbek przeznaczonych do badań laboratoryjnych zarówno w zakresie epidemiologiczno-sanitarnym, jak i w celu zachowania warunków do uzyskania wiarygodnych wyników badań, w jak najkrótszym czasie.

ZASTOSOWANIE

Procedura obowiązuje pracowników szpitala bezpośrednio lub pośrednio zaangażowanych w proces diagnostyki laboratoryjnej: pielęgniarki, salowe, diagnostów, techników i pomoce laboratoryjne, lekarzy oraz osoby zajmujące się transportem materiału (kurierzy, pielęgniarki środowiskowe, kierowcy samochodów transportujących materiał biologiczny).

Za prawidłowy proces odpowiedzialne są osoby: kierownik laboratorium i jego z-ca, kierownicy oddziałów i oddziałowe, firma transportowa oraz personel szpitala i ambulatoriów bezpośrednio zaangażowanych w procedurę oraz kierownictwo firmy odbierającej badania zewnętrzne. (Diagnostyka)

ZASADY POSTĘPOWANIA

1. Pod pojęciem „próbka materiału biologicznego" rozumiemy każdy materiał biologiczny pobrany od pacjenta w celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych do celów diagnostycznych.
   Do najczęściej pobieranych próbek należą :
   - krew, mocz, kał, płyny z jam ciała, wymazy, aspiraty, fragmenty tkanek (wycinki),
   - fragmenty cewników, protez
2. Materiał do badań może być transportowany tylko przez wyznaczone do tego celu i przeszkolone osoby: personel medyczny (opiekunki medyczne, pielęgniarki, pracownicy laboratorium, ratownicy medyczni, lekarze, salowe z SOR) i specjalnie do tego celu wyznaczeni kurierzy.
3. Próbki muszą być pobrane zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami pobierania materiału do badań (opis w procedurze „Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych" wraz z załącznikami) oraz odpowiednio do zakresu wykonywanych z nich badań diagnostycznych).
4. Każda próbka musi być wyraźnie i czytelnie opisana: imieniem i nazwiskiem badanego, rodzajem i datą pobrania (w przypadku krwi na grupę, próbę zgodności i przeciwciała próbka musi być opisana drukowanymi literami i dodatkowo zawierać pesel i godzinę

pobrania) lub oznaczona odpowiednim kodem paskowym. W przypadku badań mikrobiologicznych, serologicznych lub badań profilowych (powtarzanych w ciągu tej samej doby) na materiale i skierowaniu powinna być zamieszczona godzina pobrania materiału.

5. Do niektórych próbek (badania ambulatoryjne, do pracowni transfuzjologicznej, mikrobiologicznej, specjalistyczne wykonywane w ośrodkach referencyjnych np. poziom prografu) powinny być załączone skierowania z danymi pacjenta, kodem kreskowym w przypadku stosowania takiego oznaczania próbek, rodzajem badań, materiału daty i godziny pobrania i ewentualnym wskazaniem pracowni lub laboratorium, jeśli badanie ma być wykonane w innej, niż macierzysta placówce medycznej.
6. Każda próbka materiału do badań powinna być szczelnie zamknięta i umieszczona w pojemniku zabezpieczonym przed ewentualnym wydostaniem się na zewnątrz materiału i jednocześnie możliwym do bezpiecznego otwarcia w laboratorium.
7. Probówki i inne pojemniki z materiałem biologicznym powinny być następnie umieszczone w szczelnie zamykanym pojemniku, przeznaczonym do transportu, opisanego „materiał biologiczny do badań laboratoryjnych" + znak substancji niebezpiecznej. Tak zabezpieczony materiał powinien trafić do laboratorium najszybciej, jak to możliwe.
8. **Materiał do badań histopatologicznych** przynoszony jest do laboratorium przez wyznaczone do tego celu pielęgniarki lub lekarzy. Osoba przynosząca taki materiał musi dostarczyć z nim odpowiednie , starannie wypełnione skierowanie, sprawdzić zgodność informacji, wpisać dane pacjenta oraz niezbędne informacje dotyczące wycinka do odpowiedniego zeszytu (data pobrania, nazwisko i imię pacjenta, rodzaj wycinka oddział, podpis osoby transp.). Materiały te przewożone są do Zakładu Patomorfologii UM we Wrocławiu przynajmniej raz w tygodniu w każdy wtorek.
9. Materiał biologiczny, którego transport do laboratorium docelowego ***trwa dłużej niż 15 minut powinien*** być zabezpieczony przed niekorzystnym wpływem wysokiej lub bardzo niskiej temperatury. Do tego celu służą pojemniki izotermiczne zaopatrzone w wkłady chłodnicze lub chłodziarki z zasilaniem zewnętrznym. Optymalna temperatura dla większości materiałów biologicznych to temperatura od 4 do 10 stopni C, oprócz wymazówek z posiewami, podłoży transportowo-wzrostowych do posiewu krwi i pmr, które przewozimy w temperaturze pokojowej).
10. Maksymalny czas transportu zależy od stabilności parametru, rodzaju materiału biologicznego (krew pełna, osocze itp.) rodzaju probówki (stabilizatora), temperatury i określony jest w załączniku nr.8 do LA1 „Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych" - klasyfikacja
11. Osoba transportująca materiał biologiczny spoza budynku szpitala powinna być zaopatrzona w ochronne rękawice lateksowe, środek do dezynfekcji, ligninę i szczelny pojemnik na odpady medyczne.
12. **W przypadku wydostania się materiału biologicznego z pojemników/probówek** należy natychmiast zalać tę plamę / zanieczyszczenie środkiem dezynfekcyjnym (np. Septylem R, lub Meliseptolem Rapid lub innym środkiem dezynfekcyjnym niszczącym wirusy, bakterie i grzyby oraz ich przetrwalniki) i przykryć ligniną na czas właściwy dla stosowanego środka (minimum 2 minuty), a następnie zebrać zanieczyszczenia w ochronnych rękawiczkach, tak by w miarę możliwości nie dotykać materiału biologicznego. Ponownie zalać środkiem dezynfekcyjnym miejsce po plamie, odczekać przynajmniej 1 minutę i dokładnie umyć to miejsce stosując ligninę lub ręczniki jednorazowe i wszystkie zanieczyszczenia umieścić w szczelnym pojemniku, którego zawartość należy oddać do spalenia, jako odpady medyczne zgodnie z procedurą o odpadach medycznych.

13. W przypadku awarii samochodu, wypadku komunikacyjnego lub innej sytuacji, której konsekwencją mogą być : zmiana czasu lub warunków transportu i lub wpływ na bezpieczeństwo osoby transportującej, materiału (a szczególnie bezpieczeństwo epidemiologiczne) osoba transportująca powinna powiadomić o tym kierownika laboratorium lub jego z-cę lub innego pracownika laboratorium.
14. Materiał do badań odbiera przeszkolony pracownik laboratorium (technik, pomoc laboratoryjny, diagnosta) lub osoba transportująca pozostawia go w wyznaczonym miejscu w laboratorium w pomieszczeniu przed pracownią biochemiczną w oznaczonym i opisanym „materiał do badań laboratoryjnych" W przypadku nieczytelnych opisów próbek, nieopisanych materiałów, niezgodności opisów ze skierowaniami, lub nieprawidłowo pobranego lub transportowanego materiału wymagane jest wyjaśnienie i ponowne pobranie materiału.